Dosarul nr.5r-61/2023
4-23127042-32-5r-01092023

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

05 decembrie 2024 **or.Ialoveni**

Judecătoria Hîncești (sediul Ialoveni) în componenţă:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Corina Albu
Grefierul Tatiana Cotovici
Cu participarea:
Contravenientului Ion Buciușcan

examinând în şedinţa de judecată publică cauza contravențională de învinuire a lui *****, născut la *****, c/p*****, domiciliat sat.*****, în comiterea contravenției prevăzute de art. 362 alin. (1) Codul contravențional al RM,

asupra materialelor şi probelor prezentate, instanţa de judecată,-

c o n s t a t ă:

1. În baza procesului-verbal cu privire la contravenţie nr.MAI06 053447 din 22 august 2023, acţiunile lui ***** au fost încadrate de agentul constatator, inspectorul OS a SP-2 al IP Ialoveni, Cojocari Vasile în baza art.362 alin.(1) Cod contravenţional, încălcarea termenului de înştiinţare a poliţiei privind schimbarea locului de păstrare a armei sau a termenului de a se prezenta la poliţie în vederea înregistrării armei şi obţinerii permisului de armă sau a certificatului de deţinător.

2. La data de 28.08.2023, ***** a contestat procesul-verbal cu privire la contravenție și decizia agentului constatator, care a parvenit în instanța de judecată la 08.12.2023, depunând o contestație în acest sens.

3. În motivarea contestației ***** a indicat, că nu este de acord cu procesul-verbal întocmit în privința sa și a deciziei de sancționare, considerând că este unul ilegal. De fapt la 01.07.2022, conform art.68 Dezactivarea armelor, p. 1,2,3,4.5,6, a Legii nr.130 din 08.06.2012 privind regimul de arme, a obținut Raportul de constatare tehnico - științifică cu nr.34/12/-l-R-2511 din 01.07. 2022, a specialistului împuternicit comisar Kesaev Alexandr, a Centrului Tehnico - Criminalistic și Expertize Judiciare, a MAI, care a concluzionat că arma cu seria și numarul T05370 / E33259, care îi aparține, nu se referă la categoria armelor de foc, și este un obiect special modificat pentru uz casnic, constructiv asemănător cu arma, destinat pentru folosire în calitate de cadou, suvenir sau pentru colecționare. Arma se consideră dezactivată atunci când toate componentele au devenit definitiv nefuncționale [art. 68 p. 3,4, LP nr.130.] care servește temei pentru radierea armei din evidentă. Despre aceasta a fost informat la primirea armei dezactivate. Consideră contestatarul că, agentul constatator a comis încălcări de procedura: 1) în p. 6 a procesului-verbal, lipsește numărul și seria armei dezactivate care constituie probă a obiectului faptei în cauză. 2) lipsesc circumstantele comiterii, încadrării juridice a faptei contravenționale savârșite, care atrage nulitatea absolută a procesului verbal conform art.

445 CC al RM. La fel, invocă contestatarul că articolul 362 al.l CC a RM, si art. 9 al.3 a LP nr.130 a RM, se referă doar la posesorii de arme letale și neletale, supuse autorizării. Mai mult, a expirat termenul de prescriptie, mai mult de 12 luni, art 30 CC al RM.

4. Totodată în anexa nr.1 LP 130/ 2012 sunt specificate categoriile de arme; la categoria ;D ; - alte arme nesupuse autorizării la lit.; b; este indicată inclusiv si armele dezactivate; pozitia tarifara NM RM 9304 00 000. Articolul 23 a LP 130/2012 arată clar că Certificatul de deținător se eliberează doar persoanelor care au procurat arme neletale, dar nu pentru suvenire.

5. În ședința de judecată agentul constatator Marin Valeriu, fiind legal citat nu s-a prezentat, astfel în temeiul art.455 CC, instanța de judecată a decis examinarea contestației în lipsa lui.

6. În ședința de judecată contravenientul ***** a susținut contestația depusă și a solicitat anularea procesului-verbal cu privire la contravenție și a deciziei de sancționare ca fiind ilegale.

7. Audiind opinia participantului la proces, studiind materialele cauzei, instanţa de judecată ajunge la concluzia că procesul-verbal cu privire la contravenţie din 22.08.2023, urmează a fi declarat nul, cu încetarea procesului contravențional intentat în privința lui ***** în baza art. 362 alin. (1) Cod contravențional, din următoarele considerente:

8. În sensul art. 395 alin. (1) pct. 2) și (1^1) Cod contravenţional al RM, instanţa judecă contestaţiile împotriva deciziilor autorităţilor competente să soluţioneze cauzele contravenţionale, procurorului. Contestaţia împotriva deciziei în cauza contravenţională se examinează de către instanţa de judecată în a cărei rază teritorială activează autoritatea competentă sau procurorul care a emis decizia, ori de către instanţa de la locul unde îşi are sediul autoritatea competentă, pentru cazurile prevăzute la art.394 alin.(1^1).

9. Potrivit art. 448 alin. (1) al Codului contravenţional, contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravenţională, în cazul în care nu sunt de acord cu decizia agentului constatator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod, sunt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenţionale. **Termenul de contestare a deciziei agentului constatator este de 15 zile de la data emiterii acesteia** sau, pentru părţile care nu au fost prezente la şedinţa de examinare a cauzei contravenţionale, de la data înmânării copiei de pe decizia respectivă în condiţiile art.447^1alin.(8).

10. La data de 28.08.2023, contravenientul ***** a depus contestaţie împotriva procesului-verbal și deciziei agentului constatator din cadrul IP Ialoveni, Marin Valeriu din 22.08.2023, prin urmare, contestaţia este depusă în termenul prevăzut de alin. (1) art. 448 Cod contravenţional al RM.

11. Astfel, instanța conchide că, persoana sancționată are dreptul la un proces echitabil, în cadrul căruia să utilizeze orice mijloc de probă și să invoce orice argumente pentru dovedirea împrejurării că situaţia de fapt din procesul-verbal cu privire la contravenţie nu corespunde modului de desfășurare al evenimentelor, iar sarcina instanţei de judecată este de a respecta proporţionalitatea dintre scopul urmărit de autorităţile statului de a nu rămâne nesancţionate acţiunile antisociale prin impunerea unor condiţii

imposibil de îndeplinit și respectarea dreptului la apărare al persoanei sancţionate contravenţional.

12. În legislația moldovenească, ca și în cea a altor state europene (spre exemplu, România, Germania, Republica Cehă si Slovacia), contravențiile au fost scoase de sub incidența legii penale și supuse unui regim administrativ. Din perspectiva capitolului IV din Cartea I al Codului contravențional, instanța de judecată evidențiază că sancțiunile administrative nu privesc un grup de persoane, ci se adresează tuturor cetățenilor în vederea realizării scopului preventiv și represiv al sancțiunii, iar potrivit art. 38 alin. (4) din legea citată, arestul contravențional poate fi aplicat şi în cazul neexecutării intenționate a unei alte sancțiuni contravenționale, ceea ce conferă faptei natura penală.

13. Astfel, în materie contravențională au fost recunoscute garanțiile procedurale specifice în materie penală în ceea ce privește dreptul la un proces echitabil, printre care și prezumția de nevinovăție, prevăzută de alin. (2) al art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului. (Zilibergerg împotriva Moldovei (§ 35, din 01 februarie 2005), Angel împotriva României (§ 52, din 04 octombrie 2007) sau Ozturk împotriva Germaniei (din 21 februarie 1994).

14. Această împrejurare fundamentează la nivel de principiu că, sarcina probei în procedura contravențională desfășurată în fața instanței de judecată revine în primul rând organului constatator și, în condițiile în care acesta face dovada vinovăției, petentul urmează să-și probeze nevinovăția.

15. Potrivit procesului-verbal cu privire la contravenție, instanţa atestă că, ***** este învinuit de către agentul constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Ialoveni de faptul că a încălcat termenul de înştiinţare a poliţiei privind schimbarea locului de păstrare a armei sau a termenului de a se prezenta la poliţie în vederea înregistrării armei şi obţinerii permisului de armă sau a certificatului de deţinător.

16. În asemenea situație, întru respectarea garanțiilor sus indicate, instanţa de judecată va verifica legalitatea și temeinicia procesului-verbal cu privire la contravenţie nr. MAI06 053447 din 22 august 2023.

17. Sub aspectul legalității procesului-verbal, instanța de judecată denotă că motivele de nulitate absolută a actului contravențional pot fi invocate atât de părţi, **cât şi din oficiu de către instanţă** întru asigurarea respectării principiului legalităţii şi dreptăţii, consacrate expres în art.5 şi 7 din Codul contravenţional.

18. Articolul. 5 alin. (1), și (2), din Codul contravențional stabilește că, nimeni nu poate fi declarat vinovat de săvârşirea unei contravenţii, nici supus sancţiunii contravenţionale decât în conformitate cu legea contravenţională. Interpretarea extensivă defavorabilă şi aplicarea prin analogie a legii contravenţionale sunt interzise.

19. Conform art. 7 Cod contravenţional, persoana poate fi sancţionată numai pentru contravenţia în a cărei privinţă este dovedită vinovăţia sa, cu respectarea normelor prezentului cod.

20. În această ordine de ideii, instanța va cerceta dacă în cauză sunt întrunite cerințele de formă ale procesului-verbal cu privire la contravenție, așa cum sunt impuse de dispozițiile art. 443 Cod contravențional, referitor la mențiunile obligatorii care trebuie prevăzute sub sancțiunea nulității.

21. Din analiza procesului verbal cu privire la contravenție, instanța stabilește perfectarea acestuia contrar prevederilor art. 443 alin. (1) lit. d) din Codul contravențional ce prevede, că procesul-verbal cu privire la contravenţie va cuprinde: fapta contravenţională, locul şi timpul săvârşirii ei, circumstanţele cauzei care au importanţă pentru stabilirea faptelor şi consecinţelor lor juridice, evaluarea eventualelor pagube cauzate de contravenţie.

22. Cerințele prevăzute în articolul citat sunt imperative, întrucât rațiunea instituirii ei a fost aceea de a-i permite instanței cercetarea legalității actului constatator prin stabilirea faptelor materiale și verificarea încadrării juridice pe care acestea au primit-o. De asemenea, caracterul efectiv al prezumției de nevinovăție impune obligația instituirii unor garanții legale și de ordin practic, cum ar fi descrierea corectă a faptei contravenționale.

23. Astfel, art. 362 alin. (1) Codul contravențional prevede răspunderea contravențională pentru: încălcarea termenului de înştiinţare a poliţiei privind schimbarea locului de păstrare a armei sau a termenului de a se prezenta la poliţie în vederea înregistrării armei şi obţinerii permisului de armă sau a certificatului de deţinător, **care se sancţionează cu amendă** de la 30 la 50 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 100 la 150 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice.

24. Legea contravenţională prevede redactarea procesului-verbal cu privire la contravenţie într-o anumită formă „ad validitatem", cu respectarea tuturor prescripţiilor legale de fond şi de formă, pentru încheierea sa valabilă, în scopul producerii efectelor juridice, pentru care a fost întocmit. În acest context, respectarea exigențelor legale prevăzute la art. 443 Cod contravențional sunt impuse agentului constatator la întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenţie prin prisma art. 445 Cod contravențional.

25. Instanţa de judecată, analizând din oficiu procesul-verbal cu privire la contravenţie, a stabilit cu certitudine că acesta a fost întocmit în prezența făptuitorului *****, ultimul nu a recunoscut vina.

26. Tot odată, instanța constată că în procesul-verbal cu privire la contravenție, agentul constatator a descris defectuos fapta contravențională, or, acesta a indicat – că ***** a încălcat termenul de a se prezenta la poliţie în vederea obţinerii certificatului de deţinător.

27. Respectivele, constatări instanța de judecată le desprinde din cercetarea minuțioasă în ședința de judecată a procesului-verbal cu privire la contravenție prezentat, în care se observă indicarea la compartimentul **nr. 6- „Fapta contravențională**” – ***** a încălcat termenul de a se prezenta la poliţie în vederea obţinerii certificatului de deţinător.

28. Art.443 alin.(1) lit. d) şi e) Cod contravenţional prevede expres că, procesul-verbal cu privire la contravenţie va cuprinde fapta contravenţională, locul şi timpul săvârşirii ei, circumstanţele cauzei care au importanţă pentru stabilirea faptelor şi consecinţelor lor juridice, evaluarea eventualelor pagube cauzate de contravenţie; încadrarea juridică a faptei, norma materială contravenţională şi indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenţiei.

29. Astfel, aşa cum se arată în cuprinsul articolului menţionat supra, descrierea faptei trebuie făcută cu indicarea tuturor împrejurărilor, întrucât procesul-verbal cu privire la contravenţie reprezintă unicul act probator al săvârşirii unei contravenţii. El trebuie sa conţină toate elementele pe baza cărora să se poată cerceta de către instanţa de judecată dacă s-a comis o asemenea faptă în realitate şi dacă poate opera în concret răspunderea contravenţională a unei persoane. Prin lipsa unei descrieri corespunzătoare a faptei contravenţionale, se aduce atingere prezumţiei de nevinovăţie de care trebuie să beneficieze făptuitorul. Din acest motiv, descrierea insuficientă a faptei contravenţionale este echivalată cu lipsa unei descrieri, întrucât printr-o asemenea întocmire a procesului-verbal s-a cauzat făptuitorului o vătămare, care nu poate fi înlăturata decât prin anularea procesului-verbal cu privire la contravenţie.

30. Contrar normei materiale enunţate, se reţine că agentul constatator nu a descris fapta contravenţiei imputate lui *****, mai mult, în ședința de judecată nu s-a prezentat și nu a prezentat probele care au stat la înaintarea învinuirii. Învinuirea adusă nu este clară, agentul constatator nu a realizat o descriere concretă a contravenţiei, cu specificarea acţiunii sau a inacţiunii făptuitorului şi a tuturor circumstanţelor de natură a-i conferi faptei acest caracter. Or, cerinţa este imperativă, pentru că raţiunea instituirii ei a fost aceea de a-i permite instanţei cercetarea legalităţii actului constatator prin stabilirea faptelor materiale, verificarea încadrării juridice pe care acesta a primit-o şi justeţea întocmirii procesului verbal cu privire la contravenție. Prezentarea generală şi lipsită de conţinut a faptei echivalează cu lipsa acesteia şi atrage nulitatea procesului-verbal.

31. Instanța reține că potrivit prevederilor art.2 ”Noţiuni principale” al Legii **privind regimul armelor şi al muniţiilor cu destinaţie civilă nr. 130 din 08.06.2012** *(în vigoare 26.10.2013)*, următoarele noţiuni semnifică:

- *armă* – obiect sau dispozitiv prevăzut în categoriile din anexa nr.1, conceput sau adaptat, prin care alicele, gloanţele ori alte proiectile sau substanţe nocive, indiferent de starea de agregare, pot fi proiectate prin presiune explozivă, gazoasă sau atmosferică ori prin intermediul altor agenţi propulsori;
- *armă şi muniţii letale* – armă şi muniţii din categoria B lit.a)–l) şi n), conform anexei nr.1, prin a căror utilizare se poate cauza moartea ori rănirea gravă a persoanelor;
- *armă şi muniţii neletale* – armă şi muniţii din categoria B lit.m) şi din categoria C, conform anexei nr.1, care au scop utilitar sau care sunt destinate pentru agrement ori autoapărare, confecţionate astfel încât, utilizate fiind, să nu se cauzeze moartea persoanelor;
- *certificat de deţinător* – document, emis în condiţiile legii de autoritatea competentă, prin care se dovedeşte faptul că titularul a îndeplinit procedura legală de înregistrare a armei la autoritatea competentă.

32. Astfel, instanța notează că, potrivit Raportului de constatare tehnico-științifică nr.34/12/-1-R-2511 din 01.07.2022, ”arma cu seria și numărul ”T05370/E33259” prezentată de cet.*****, nu se referă la categoria armelor de foc, dar este o armă dezactivată (machetăde masa și gabarite), din armade mode ”IJK”, cu lovitură central, cu țeavă lisă, lungă, de calibru 16x70, confecționată industrial la uzina ”IMZ” din orașul Ijevsk, Federația Rusă și este un obiect special modificat pentru uz casnic, constructive

asemănător cu narma, destinată pentru folosire în calitate de cadou, souvenir sau pentru colecționare. Arma cu seria și numărul ”T05370/E33259” prezentată de cet.*****, nu este în stare de funcționare și nu este utilă pentru trageri pe motivul modificărilor în construcție, care exclude posibilitatea efectuării tragerilor și aplicării acesteia în calitate de armă de foc, ansamblări din piesele date a unei arme modificatesau restabilirea calităților inițiale”.

33. Prin urmare, ***** nu deține în proprietate nici armă din categoria B lit.a)–l) şi n), conform anexei nr.1, prin a căror utilizare se poate cauza moartea ori rănirea gravă a persoanelor, nici armă din categoria B lit.m) şi din categoria C, conform anexei nr.1, care au scop utilitar sau care sunt destinate pentru agrement ori autoapărare, confecţionate astfel încât, utilizate fiind, să nu se cauzeze moartea persoanelor. În consecință, ***** **nu are obligația legală să obțină *certificat de deținător*** – document, emis în condiţiile legii de autoritatea competentă, prin care se dovedeşte faptul că titularul a îndeplinit procedura legală de înregistrare a armei la autoritatea competentă.

34. Articolul 441 alin. (1) Codul contravențional reiterează că, procesul contravenţional nu poate fi pornit, iar dacă a fost pornit, nu poate fi efectuat şi va fi încetat în cazurile în care: a) nu există faptul contravenţiei.

35. Conform art. 461 alin. (1) Cod contravenţional al RM, în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată vreunul din temeiurile prevăzute la art.441 şi 445 alin. (1), instanţa de judecată încetează procesul contravenţional.

36. Conform jurisprudenţei CEDO în cauza Anghel vs Romania, Curtea a reiterat că prezumţia de legalitate şi adevăr a procesului-verbal cu privire la contravenţie este o prezumţie lipsită de rezonabilitate şi poziţionează contravenientul într-o situaţie dezavantajoasă în raport cu agentul statului, ceea ce contravine principiului egalităţii armelor în proces și prezumției nevinovăției, plasând contravenientul în situația de a-și dovedi nevinovăția.

37. Totodată instanța menționează, că CEDO în hotărârea Ziliberberg versus Moldova (cererea nr.61821/00), a menţionat că caracterul general al Codului Contravenţional şi scopul pedepsei, care este atât de a pedepsi, cât şi a preveni, sunt suficiente pentru a arăta, în sensul art. 6 CEDO, că persoana care a fost acuzată de o abatere contravențională, iar procedurile administrative (contravenţionale) cad sub incidenţa caracterului penal al procedurilor şi acestora li se aplică acelaşi principiu ca şi procedurilor penale.

38. Anume pentru circumstanțele date, instanța de judecată consideră necesar de a admite contestația și de a declara nul procesul-verbal cu privire la contravenție, cu încetarea procesul contravențional în cauză din motivul că nu există faptul contravenţiei.

39. Pentru aceste motive şi în conformitate cu prevederile art. 441 alin. (1), art. 461 alin. (1) Codul contravențional, instanţa de judecată,

H O T Ă R Ă Ş T E :

Contestația depusă de *****, se admite.

Se declară nul procesul-verbal cu privire la contravenție nr.MAI06 053447 din 22 august 2023, întocmit de către agentul constatator din cadrul IP Ialoveni, Marin Valeriu și

decizia de sancționare adoptată în privința lui *****, născut la *****, c/p*****, domiciliat sat.*****, în baza art. 362 alin. (1) Codul contravenţional, cu încetarea procesului contravenţional din motivul că nu există faptul contravenţiei.

Hotărârea cu drept de recurs la Curtea de Apel Chișinău în termen de 15 zile, prin intermediul judecătoriei Hîncești (sediul Ialoveni).

Preşedintele şedinţei,
judecătorul: **Corina Albu**